

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę. Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE**BLOK TEMATYCZNY I****Pytania testowe**

1. W przeddzień przekazania, podziału lub sprzedaży jednostki, jeżeli odpowiednia umowa nie przewiduje przyjęcia za podstawę rozliczeń wartości majątku ustalonej przy założeniu, że działalność gospodarcza będzie przez jednostkę kontynuowana, nieruchomość inwestycyjną wycenia się:
 - a) **w cenie sprzedaży netto możliwej do uzyskania, nie wyższej od ceny jej nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonej o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.**
 - b) według zasad stosowanych dla środków trwałych lub według ceny rynkowej bądź inaczej określonej wartości godziwej.
 - c) według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
2. Jeżeli pracownik w trakcie zagranicznej podróży służbowej ma zapewnione przez pracodawcę świadczenie pieniężne związane z tą podróżą, to faktury dokumentujące poniesienie wydatków przeliczane winny być na walutę polską:
 - a) według kursu średniego NBP z dnia pobrania zaliczki na delegację.
 - b) **według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury.**
 - c) na podstawie rozliczenia delegacji, a właściwym kursem do przeliczenia wymienionych kosztów jest kurs średni NBP z dnia poprzedzającego dzień rozliczenia delegacji.
3. Zgodnie z ustawą o rachunkowości należności opiewające na waluty obce związane ze sprzedażą usług świadczonych w Polsce, wykonanych dla kontrahenta zagranicznego z państwa Unii Europejskiej ujmuje się w księgach rachunkowych jednostki po przeliczeniu na walutę polską:
 - a) według kursu kupna banku obsługującego jednostkę lub według kursu kantorowego.
 - b) **według kursu średniego ogłoszonego przez NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury lub wykonania usługi.**
 - c) według kursu wynegocjowanego z bankiem, który prowadzi rachunek bankowy jednostki.
4. Inwentarz żywy jako składnik środków trwałych, zgodnie z ustawą o rachunkowości, może wystąpić:
 - a) wyłącznie w jednostkach prowadzących działalność rolną.
 - b) wyłącznie w indywidualnych gospodarstwach rolnych prowadzących księgi rachunkowe.
 - c) **w każdej jednostce prowadzącej księgi rachunkowe.**
5. Odpisy aktualizujące wartość należności wynikającej z nieopłaconej faktury za sprzedane wyroby gotowe, w spółce prowadzącej księgi rachunkowe zgodnie z ustawą o rachunkowości, są ujmowane jako:
 - a) korekta przychodów ze sprzedaży.
 - b) **pozostałe koszty operacyjne.**
 - c) koszty finansowe.
6. Spółka będąca producentem artykułów piśmiennych dla dzieci sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości. W bieżącym roku obrotowym Spółka nabyła za kwotę 1 mln złotych znak towarowy obejmujący nazwę oraz rysunek graficzny, który zamierza umieszczać na okładkach zeszytów. Spółka nie jest w stanie oszacować przewidywanego okresu czerpania korzyści ekonomicznych ze znaku towarowego. W zaistniałej sytuacji Spółka:
 - a) powinna, do momentu uzyskania informacji pozwalających na dokonanie wiarygodnych szacunków, pozostawić wycenę znaku towarowego na poziomie ceny nabycia.
 - b) powinna odstąpić od oszacowania okresu (stawki) oraz metody amortyzacji, a w zamian zastosować wycenę znaku towarowego w oparciu o przyszłe zdyskontowane strumienie pieniężne.
 - c) **ma obowiązek ustalić stawkę (okres) oraz metodę amortyzacji.**

7. Posiadane w spółce akcyjnej zapasy towarów, w przypadku gdy założenie kontynuacji działalności jest zasadne, wycenia się i prezentuje w bilansie tej spółki:
- w rzeczywistej cenie zakupu.
 - w cenie sprzedaży netto możliwej do uzyskania.
 - według cen nabycia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na ten dzień.**
8. Miesiąc po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego spółka wodociągowa otrzymała informacje na temat przegranej sprawy sądowej, która dotyczyła wypłaty odszkodowań za zalanie magazynów firmy handlowej, które miało miejsce w poprzednim roku obrotowym.. Kwota zasądzonego odszkodowania jest istotnie wyższa niż utworzona rezerwa. W tej sytuacji kwotę odszkodowania, na które nie utworzono rezerwy, spółka powinna:
- ująć w ciężar kosztów w księgach rachunkowych poprzedniego roku obrotowego.
 - potraktować ją jako błąd, który należy zaprezentować w kolejnym sprawozdaniu finansowym jako „zysk (strata) z lat ubiegłych”.
 - ująć w księgach rachunkowych roku otrzymania informacji i wykazać w sprawozdaniu finansowym za ten rok obrotowy, jako zysk (stratę) lat ubiegłych oraz ujawnić w dodatkowych informacjach i objaśnieniach.**
9. Saldo Dt konta „Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów” informuje o tym, że:
- rzeczywista wartość towarów w cenie nabycia jest wyższa od ich wartości w cenie ewidencyjnej.**
 - rzeczywista wartość towarów w cenie nabycia jest niższa od ich wartości w cenie ewidencyjnej.
 - księgowanie jest błędne – na tym koncie nie może wystąpić saldo Dt.
10. Spółka stosująca ustawę o rachunkowości i krajowe standardy rachunkowości postanowiła zmienić siedzibę biura zarządu i przenieść wraz z całą administracją spółki do nowobudowanego budynku, natomiast obecnie wykorzystany budynek przeznaczyć na wynajem traktując go jako inwestycje w nieruchomości. Używany budynek był przeszacowany na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. nr 7, poz. 34 ze zm.). Transakcja przekwalifikowania środka trwałego do inwestycji:
- nie wywoła żadnych zmian w bilansie.
 - spowoduje zmniejszenie kapitału z aktualizacji i zwiększenie przychodów operacyjnych.
 - spowoduje zmniejszenie kapitału z aktualizacji, jeżeli inwestycja będzie wyceniana w cenach rynkowych.**
11. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów wynikające z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością, przyszłych świadczeń, zgodnie z UoR wykazuje się w bilansie jako:
- zobowiązania.
 - rozliczenia międzyokresowe.
 - rezerwy na zobowiązania.**
12. Zwiększenie kwoty rezerwy na naprawy gwarancyjne w jednostce, która zgodnie z zapisami w polityce rachunkowości, stosuje krajowe standardy rachunkowości ujmuje się jako zwiększenie rezerwy i
- zwiększenie kosztów sprzedaży.**
 - zwiększenie pozostałych kosztów operacyjnych.
 - zwiększenie kosztu wytworzenia produktów.
13. Prawdą jest stwierdzenie, że otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego:
- w każdym przypadku powoduje, że wycena aktywów jednostki następuje po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen ich nabycia albo kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
 - w każdym przypadku powoduje konieczność utworzenia rezerwy na przewidywane dodatkowe koszty i straty spowodowane zaniechaniem lub utratą zdolności do kontynuowania działalności.
 - nie ma znaczenia dla wyceny pasywów jednostki na dzień bilansowy.**

14. Jednostka sporządzająca sprawozdanie finansowe wg MSR zalicza otrzymane od klienta wynagrodzenie do przychodów pomimo nie spełnienia kryteriów zgodnie z którymi powinna być rozliczona zgodnie ze standardem „Przychody z umów z klientami”, jeżeli:
- umowa została rozwiązana i wynagrodzenie otrzymane nie podlega zwrotowi.**
 - wynagrodzenie otrzymane nie podlega zwrotowi.
 - umowa została rozwiązana.
15. Firma jest w trakcie realizacji kontraktu długoterminowego na budowę mostu. Na dzień bilansowy oszacowano, iż w związku z błędnym zaplanowaniem kosztów budowy, nieunikniona jest strata na kontrakcie w wysokości 500.000 zł. Jednostka nie ma praktycznej możliwości wycofania się z kontraktu, gdyż kary umowne wynoszą 1.000.000 zł. W związku z powyższym na dzień bilansowy jednostka:
- powinna utworzyć rezerwę w kwocie 500 000 zł.**
 - powinna utworzyć rezerwę w kwocie 1.000.000 zł.
 - nie powinna ujmować skutków planowanej straty, gdyż kontrakt nie został jeszcze zakończony.
16. Powstałe różnice kursowe z wyceny bilansowej należnych, lecz nie wniesionych na dzień bilansowy dopłat do kapitału zakładowego spółki akcyjnej wyrażonych w walucie obcej:
- prezentowane są w pozycji „należne wpłaty na poczet kapitału” odpowiednio korygując należność od akcjonariusza.
 - rozliczane są na zasadach ogólnych, czyli dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych, ujemne zaś do kosztów finansowych.**
 - w przypadku różnic kursowych ujemnych zmniejszają kapitał zapasowy spółki do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostałą ich część zalicza się do kosztów finansowych.
17. Spółka akcyjna sporządziła roczne sprawozdanie finansowe, w którym zaprezentowała m.in. przychody w innej walucie niż złoty polski. Zastosowane podejście jest:
- nieprawidłowe, ponieważ zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe jednostek mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi się w języku polskim i w walucie polskiej.
 - prawidłowe, ponieważ jednostki stosujące przepisy ustawy o rachunkowości i sporządzające roczne sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, mogą wybrać walutę prezentacji inną niż złoty polski.
 - prawidłowe pod warunkiem, że jednostka ta sporządza roczne sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i prezentuje sprawozdania finansowe w walucie innej niż waluta funkcjonalna i gdy sprawozdanie to spełni wszystkie wymogi każdego mającego zastosowanie międzynarodowego standardu i interpretacji.**
18. Zgodnie z krajowymi standardami rachunkowości przychody związane z przedsięwzięciem deweloperskim:
- mogą powstawać w różnych momentach – w zależności od charakteru zawartej umowy deweloperskiej lub umów deweloperskich; kluczowym jest dotrzymanie zasady współmierności.**
 - należy ujmować od dnia rozpoczęcia prac nad projektem budowy.
 - wyznacza dzień, w którym deweloper podjął wiążące go ustalenia o rozpoczęciu przedsięwzięcia deweloperskiego.
19. Spółka będąca producentem produktów rolniczych sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości stosując zgodnie ze swą polityką rachunkowości krajowe standardy rachunkowości. Spółka w ramach sprzedaży dostarczyła odbiorcy swe produkty rolnicze ale jeszcze nie wystawiła faktury. W opisanej sytuacji w księgach rachunkowych spółki:
- należy ująć przychód ze sprzedaży produktów rolniczych w wartości oszacowanej przez Spółkę uwzględniającej warunki ustalone z odbiorcą (jeżeli dysponuje potwierdzeniem od odbiorcy ilości i jakości dostarczonych produktów).**
 - należy ująć przychód ze sprzedaży produktów rolniczych w wartości nie wyższej niż koszty wytworzenia sprzedanych produktów.
 - nie należy ujmować przychodu do momentu wystawienia faktury.

20. Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się m.in.:
- umorzenie należności z tytułu dostaw.
 - przepadek wadium wniesionego przez uczestnika przetargu u organizatora przetargu.**
 - zwrot dopłat wniesionych do spółki z o.o., której jednostka jest udziałowcem.
21. Ze względu na wymuszone nieprzewidzianą sytuacją zmiany w strukturze i przedmiocie działalności spółka partnerska zajmująca się doradztwem gospodarczym wypowiedziała umowę najmu powierzchni biurowej przed upływem przewidzianego okresu najmu, co spowodowało, że poniesione przez spółkę partnerską koszty ulepszenia tej powierzchni nie zostały w pełni zamortyzowane w zakładanym pierwotnie okresie trwania umowy (umowa zawarta została na okres 10 lat). W tej sytuacji najemca (spółka partnerska) po zakończeniu umowy:
- odpisuje wartość księgową (netto) ulepszenia w obcym środku trwałym w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.**
 - pozostającą do rozliczenia wartość księgową (netto) ulepszenia w obcym środku trwałym odnosi w ciężar kosztów operacyjnych powiększając koszty amortyzacji ze względu na niemożliwość przewidzenia powodów rozwiązania umowy.
 - przekazuje ulepszenia w obcym środku trwałym wynajmującemu i odpowiednio uznaje jako pozostałe przychody operacyjne.
22. Jeżeli spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym oraz sporządza rachunek zysków i strat w wersji porównawczej to na koniec okresu sprawozdawczego koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu:
- przebiegają na konto „Wynik finansowy”.
 - przebiegają na konto „Rozliczenie kosztów”.**
 - przebiegają na konto „Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów”.
23. Leasingobiorca, nie spełniający kryteriów dających prawo do zastosowania uproszczeń, użytkuje przedmiot leasingu na podstawie umowy leasingu finansowego (w rozumieniu ustawy o rachunkowości). Leasingobiorca nie dysponuje informacją o stopie procentowej leasingu ani informacjami pozwalającymi na jej wyliczenie we własnym zakresie. W takim przypadku leasingobiorca zgodnie z krajowym standardem rachunkowości:
- może odstąpić od kalkulacji kosztów odsetkowych i całość opłaty leasingowej uznać jako spłatę zobowiązania leasingowego lub koszty bieżącego okresu w zależności od przyjętej polityki rachunkowości.
 - stosuje stopę referencyjną NBP powiększoną o premię za ryzyko.
 - powinien ustalić tzw. stopę procentową korzystającego, na przykład na podstawie podobnej umowy leasingu, dla której znana jest stopa procentowa leasingu.**
24. Decyzję zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o przeznaczeniu części zysku roku obrotowego 20X0 na ZFŚS:
- ujmuje się w roku 20X0 jako zmniejszenie zysku netto tego roku.
 - ujmuje się w roku 20X0 jako odpis z zysku netto tego roku.
 - nie ujmuje się w księgach rachunkowych roku 20X0.**
25. Jeżeli kierownik spółki z o.o. sporządzającej sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości proponuje wypłacić zysk netto za prezentowany okres sprawozdawczy w całości jako dywidendę, to kwota dywidendy w roku sprawozdawczym:
- powinna zostać zaprezentowana w bilansie jako „Zobowiązania krótkoterminowe wobec jednostek powiązanych”.
 - nie ma wpływu na prezentację aktywów i pasywów w bilansie.**
 - powinna zostać zaprezentowana w bilansie w pozycji „Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)”.

26. Jeżeli stopień zaawansowania realizacji usługi budowlanej nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychody z tytułu realizacji usługi ustala się:
- w wysokości poniesionych kosztów powiększonych o narzut zysku.
 - w wysokości ryczałtu ustalonego w umowie.
 - w wysokości poniesionych w danym okresie kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.**
27. Zgodnie z MSSF 16:
- zarówno leasingodawca jak i leasingobiorca klasyfikują każdy ze swoich leasingów jako leasing operacyjny lub leasing finansowy.
 - wyłącznie leasingodawca klasyfikuje każdy ze swoich leasingów jako leasing operacyjny lub leasing finansowy.**
 - wyłącznie leasingobiorca klasyfikuje każdy ze swoich leasingów jako leasing operacyjny lub leasing finansowy.
28. Dotacja otrzymana i w całości wykorzystana przez przedsiębiorstwo na naprawę skutków pożaru budynku magazynowego powinna zostać ujęta jako:
- rozliczenia międzyokresowe przychodów.
 - przychody bieżącego okresu.**
 - kapitały własne.
29. Jednostka stosująca ustawę o rachunkowości wdrożyła zasady rachunkowości zabezpieczeń. W październiku 202X roku spółka zawarła na warunkach rynkowych kontrakt terminowy forward na zakup USD. Celem kontraktu było zabezpieczenie przyszłego wydatku związanego z planowaną przyszłą transakcją zakupu materiałów. Kontrakt określony został jako instrument zabezpieczający w zabezpieczeniu przepływów pieniężnych. Przez okres trwania relacji zabezpieczającej, zyski lub straty z wyceny wartości godziwej tak określonego instrumentu zabezpieczającego, w części efektywnej:
- zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.
 - odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny.**
 - odnosi się bezpośrednio jako korektę wyceny pozycji zabezpieczanej.
30. Spółka publiczna stosująca MSSF zidentyfikowała 15 segmentów operacyjnych, których wyniki są regularnie przeglądane przez głównego decydena operacyjnego. Zgodnie z MSSF 8, prezentując informację o segmentach operacyjnych w sprawozdaniu finansowym spółka:
- ma obowiązek połączyć segmenty operacyjne w segmenty sprawozdawcze, tak aby każdy segment sprawozdawczy obejmował przynajmniej 15% łącznych przychodów.
 - może łączyć segmenty operacyjne w oparciu o progi ilościowe i cechy jakościowe w segmenty sprawozdawcze, które są ujawniane.**
 - jest zobowiązana do odrębnej prezentacji każdego z 15 segmentów operacyjnych, ze względu na fakt, iż ich wyniki są regularnie przeglądane przez głównego decydena operacyjnego.

Zadania sytuacyjne**Zadanie 1***Założenia:*

1. Jednostka (sp. z o.o.), która sporządza sprawozdanie finansowe wg ustawy o rachunkowości, ustala aktywa i tworzy rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
2. Sprzedaż krajowa (kontrahenci A, C, D, E) dokonywana przez spółkę opodatkowana jest VAT 23%, sprzedaż zagraniczna (kontrahent B) – VAT 0%.
3. Jednostka nie skorzystała z prawa ustalania różnic kursowych dla celów podatkowych na podstawie przepisów o rachunkowości.
4. Na dzień bilansowy kurs euro wynosi 4,00 PLN/EUR.
5. W polityce rachunkowości jednostki zapisano zasady tworzenia odpisów aktualizujących należności zależnie od czasu przeterminowania. W żadnym przypadku nieściągalność nie została uprawdopodobniona.
6. W trakcie analizy należności z tytułu dostaw i usług dokonanej na potrzeby wyceny bilansowej stwierdzono, że:

Kontrahent	Wartość należności na koncie Rozrachunki z odbiorcami	Charakterystyka należności
1	2	3
A	123.000 PLN	Należności bieżące nieprzeterminowane.
B	100.000 EUR	Należności bieżące nieprzeterminowane. Na dzień powstania należności kurs wynosił 4,50 PLN/EUR.
C	246.000 PLN	Należności przeterminowane objęte odpisem aktualizującym w wysokości 50% łącznej wartości, nie skorzystano z ulgi na złe długi w podatku dochodowym od osób prawnych.
D	61.500 PLN	Należności przeterminowane objęte w całości odpisem aktualizującym, skorzystano z ulgi na złe długi w podatku dochodowym od osób prawnych.
E	184.500 PLN	Należności przeterminowane nieobjęte odpisem aktualizującym, skorzystano z ulgi na złe długi w podatku dochodowym od osób prawnych.

Dyspozycje:

Na podstawie powyższych informacji proszę, w tabeli zamieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie**, ustalić na potrzeby odroczonego podatku dochodowego wartość księgową (bilansową) i podatkową należność oraz charakter i wartość różnicy przejściowej.

Rozwiązanie wzorcowe:

Kontrahent	Wartość księgowa	Wartość podatkowa	Różnica przejściowa (<i>prawidłową odpowiedź zaznaczyć przez obwiedzenie</i>)			Wartość różnicy przejściowej (w przypadku braku wpisać - 0)
			4	5	6	
1	3	2	4	5	6	7
A	123.000	123.000	Dodatnia	Ujemna	<u>Brak</u>	0
B	400.000 <i>100.000*4,00</i>	450.000 <i>100.000*4,50</i>	Dodatnia	<u>Ujemna</u>	Brak	- 50.000 <i>400.000 - 450.000</i>
C	123.000 <i>50%*246.000</i>	223.000 <i>Kwota netto: 246 000 ÷ 1,23 = 200 000, VAT 50%*46 000 = 23 000</i>	Dodatnia	<u>Ujemna</u>	Brak	-100.000 <i>123.000 - 223.000</i>
D	0	0	Dodatnia	Ujemna	<u>Brak</u>	0
E	184.500	34.500 <i>Kwota netto: 0; VAT: 34.500</i>	<u>Dodatnia</u>	Ujemna	Brak	150.000 <i>184.500 - 34.500</i>

Zadanie 2

Założenia:

Spółka zajmuje się produkcją artykułów spożywczych. Rok obrotowy Spółki jest zgodny z rokiem kalendarzowym. Polityka rachunkowości Spółki oparta jest na ustawie o rachunkowości i krajowych standardach rachunkowości. Spółka posiada rachunki bankowe w walucie i zgodnie ze swoją polityką rachunkowości do ustalenia różnic kursowych od własnych środków pieniężnych stosuje metodę FIFO. W dniu 30 czerwca 201X Spółka posiada na rachunku bankowym 100.000 euro po kursie 4,2569 zł.

- 20 lipca 201X r. przedstawiciel handlowy Spółki przedstawił do rozliczenia zaliczkę pobraną 5 lipca 201X r. na delegację służbową do Włoch. Zaliczka pobrana była z kasy walutowej i wynosiła 400 euro (kurs zastosowany do wyceny zaliczki wynosił 4,2354 zł/euro). Do rozliczenia załączył fakturę za hotel z dnia 12 lipca 201X wystawioną na Spółkę w kwocie 300 euro oraz diety 100 euro.
- 15 listopada 201X spółka przekazała z własnego rachunku zaliczkę na zakup nowej aparatury do mieszania pulpy stanowiącej fragment modernizowanej linii produkcyjnej w wysokości 100.000 euro. Realizacja zamówienia ma nastąpić w marcu 201X+1 r.
- 15 listopada 201X r. otrzymano karę umowną od kontrahenta duńskiego w wysokości 1.000 euro.
- Kursy euro wg średniego kursu z tabel NBP i kursy stosowane oraz bank Spółki zawiera tabela.

Data	Kurs średni wg tabel NBP	Kurs banku z którego usług korzysta spółka	
		Kupna	sprzedaży
11 maja 201X r.	4,2569		
10 lipca 201X r.	4,3380	4,4345	4,4506
11 lipca 201X r.	4,3322	4,1925	4,4519
12 lipca 201X r.	4,3262	4,1937	4,4531
19 lipca 201X r.	4,3155	4,2018	4,4618
20 lipca 201X r.	4,3275	4,1938	4,4532
14 listopada 201X r	4,3560		
15 listopada 201X r	4,3585		
31 grudnia 201X r.	4,4340		

Dyspozycje:

W oparciu o informacje zawarte w założeniach proszę w tabeli zamieszczonej w części przeznaczonej na **Rozwiązanie** ustalić:

- w kolumnach 4 i 5 właściwe wartości dotyczące zdarzeń opisanych w pkt 1-3 założeń,
- w kolumnie 6 charakter różnic kursowych wpisując odpowiednio dodatnie, ujemne lub ich brak.

Wiersze zaznaczone X nie wymagają wypełnienia

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść	Kwota (w euro)	Kurs	Kwota (w zł)	Różnice dodatnie /ujemne
1	2	3	4	5	6
1a	Pobranie zaliczki na delegację służbową	400	4,2354	1.694,16	x
1b	Faktura za usługę hotelową	300	4,3322	1.299,66	x
1c	Diety	100	4,3155	431,55	x
1d	Różnice kursowe dotyczące rozliczenia powyższej transakcji			$1.694,16 - (1.299,66 + 431,55) = 37,05$	dodatnie
2a	Przekazana przedpłata (zaliczka)	100.000	4,2569	425.690,00	x
2b	Wycena bilansowa przedpłaty (zaliczki)	100.000	4,2569	425.690,00	x
2c	Różnice kursowe dotyczące przedpłaty (zaliczki)			0	nie występują
3a	Wpływ kary umownej	1.000	4,3560	4.356	x
3b	Wycena bilansowa środków na rachunku bankowym z tytułu kary umownej	1.000	4,4340	4.434	x
3c	Różnice kursowe dotyczące kary umownej	1.000	$4,3560 - 4,4340 = 0,078$	78	dodatnie

Zadanie 3

Założenia:

W latach 2022 i 2023 w produkcyjnej spółce akcyjnej wystąpiły zdarzenia gospodarcze, których skutki zostały ujęte w księgach rachunkowych spółki w sposób przedstawiony w tabeli zamieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie** zadania.

Dyspozycje:

W tabeli zamieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie** proszę ocenić:

1. sposób ujęcia skutków wymienionych w tabeli zdarzeń - **przez obwiedzenie** słów „Poprawne” lub „Błędne”, uzasadniając odpowiedź,
2. czy zastosowane rozwiązanie **narusza** lub **zachowuje zasadę współmierności** lub **zasadę ostrożności** wpisując przy każdym zdarzeniu zasadę, która została zachowana lub naruszona.

Rozwiązanie wzorcowe:

Zdarzenie gospodarcze i jego ujęcie	
Ocena sposobu ujęcia i ocena zachowania lub naruszenia zasady współmierności lub ostrożnej wyceny	
W roku 2022 otrzymano kredyt długoterminowy do spłaty w roku 2024, bank potrącił odsetki za cały okres. Spółka ujęła całe odsetki jako koszty finansowe roku 2022	
Ocena sposobu ujęcia	Poprawne / <u>Błędne</u> (odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie)
Uzasadnienie zaznaczonej oceny:	Ujęcie błędne, bo odsetki w 2022 r. powinny zostać ujęte w rozliczeniach międzyokresowych czynnych kosztów i rozliczane w okresie korzystania z kredytu i czerpania z tego tytułu korzyści.
Zachowana zasada	
Naruszona zasada	współmierności
W roku 2022 r. na rachunek bankowy Spółki wpłynęły od jednego z odbiorców środki pieniężne na poczet produktów, jakie mają zostać wyprodukowane i dostarczone mu w styczniu 2023 roku. Spółka, środki uzyskane od tego odbiorcy ujęła w księgach roku 2022 jako przychody przyszłych okresów.	
Ocena sposobu ujęcia	<u>Poprawne</u> / Błędne (odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie)
Uzasadnienie zaznaczonej oceny:	Ujęcie poprawne, bo wpływ będzie przychodem roku 2023 .
Zachowana zasada	współmierności
Naruszona zasada	
W styczniu roku 2023 r. wystąpiły zasadne reklamacje dotyczące sprzedanych w styczniu produktów pochodzących z produkcji z grudnia roku 2022. Ustalono, że cała produkcja z grudnia była wadliwa. W magazynie pozostał jeszcze znaczny zapas tej produkcji. Spółka uznała, że konsekwencje tych reklamacji obciążą wynik roku 2023.	
Ocena sposobu ujęcia	Poprawne / <u>Błędne</u> (odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie)
Uzasadnienie zaznaczonej oceny:	Spółka powinna w księgach roku 2022 dokonać odpisu utraty wartości zapasu tych produktów w ciężar wyniku roku 2022.
Zachowana zasada	

Naruszona zasada ostrożnej wyceny

W roku 2022 dla celów podatkowych, zastosowano zerową stawkę amortyzacyjną dla nie zamortyzowanych w pełni środków trwałych. Rozwiązanie to zastosowano także dla celów bilansowych. Ze względu na grożące ryzyko straty za rok 2023 amortyzacji nie ujęto także w księgach roku 2023 .

Ocena sposobu ujęcia

Poprawne / **Błędne** (odpowieź zaznacz przez obwiedzenie)

Uzasadnienie zaznaczonej oceny:

Rozwiązanie podatkowe nie może stanowić podstawy do zaniechania naliczania amortyzacji księgowej.

Zachowana zasada**Naruszona zasada ostrożnej wyceny**

W roku 2022 w związku z opóźnieniem dostawy surowca wystawiono notę obciążeniową z tytułu kary umownej. Dostawca kwestionuje zasadność naliczenia kary. Radca prawny proponuje skierowanie sprawy na drogę sądową. Spółka nie ujęła w księgach tej noty.

Ocena sposobu ujęcia

Poprawne / Błędne (odpowieź zaznacz przez obwiedzenie)

Uzasadnienie zaznaczonej oceny:

Potencjalna kara nie stanowi niewątpliwego pozostałego przychodu operacyjnego, także należność z tego tytułu miałaby charakter wątpliwy.

Zachowana zasada ostrożnej wyceny**Naruszona zasada**

Zadanie 4

Założenia:

Spółka prowadzi działalność handlową i usługową. Jej podstawowym zakresem działalności jest import i sprzedaż szerokiej gamy towarów. Spółka posiada własny magazyn i działający przy nim sklep. Ze względu na planowane rozszerzenie działalności podstawowej Spółka zawarła z Wykonawcą umowę na budowę nowego magazynu. Umowa przewidywała określone terminy zakończenia poszczególnych etapów prac, w tym również ostatecznego przekazania przedmiotu umowy Spółce. Na wypadek opóźnień wykonania prac umowa przewidywała karę dla wykonawcy, określoną w procencie ceny umownej za każdy pełny tydzień opóźnienia.

Polityka rachunkowości Spółki oparta jest na ustawie o rachunkowości i krajowych standardach rachunkowości. W grudniu 202X roku w Spółce miały miejsce zdarzenia, których ewidencyjne odzwierciedlenie przedstawiono w tabeli zamieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie**.

Spółka korzysta m.in. z następujących kont:

080 Środki trwałe w budowie
 131 Rachunek bankowy
 201 Należności od odbiorców
 202 Zobowiązania wobec dostawców
 221 VAT naliczony
 222 VAT należny
 249 Pozostałe rozrachunki
 330 Towary
 340 Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów
 700 Przychody ze sprzedaży towarów
 701 Wartość sprzedanych towarów
 730 Pozostała sprzedaż
 731 Koszty związane z pozostałą sprzedażą
 750 Przychody finansowe
 755 Koszty finansowe
 760 Pozostałe przychody operacyjne
 765 Pozostałe koszty operacyjne
 840 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Dyspozycje:

Proszę:

- ocenić sposób ujęcia w księgach Spółki operacji wynikających ze zdarzeń zaprezentowanych w tabeli zaznaczając przez obwiedzenie odpowiednio słowa „Prawidłowa” lub „Błędna”.
- uzasadnić każdą dokonaną ocenę, a w przypadku, gdy dekretację oceniono jako błędną proszę zaproponować **prawidłową dekretację** (jak powinno być a nie jak dokonać korekty).

Rozwiązanie wzorcowe:

L p.	Treść zdarzenia – ocena dekretacji	Kwota	WINIEN	MA
1.	Spółka wystawiła fakturę za podnajem części powierzchni magazynowej swojemu stałemu odbiorcy spółce A. Kwota netto 10.000 zł VAT 23%	Dekretacja Spółki		
		10.000	201	730
		2.300	201	222
	Ocena dekretacji: <i>odpowieź</i> zaznacz przez obwiedzenie	Dekretacja prawidłowa		
	Prawidłowa / Błędna	10.000	249	760
		2.300	249	222
Uzasadnienie oceny: <i>Do ewidencji przychodu z tytułu najmu powierzchni magazynowej powinno być wykorzystane konto 760. Spółka nie prowadzi najmu nieruchomości w ramach swej podstawowej (statutowej)-działalności. Dodatkowo tego typu należności kwalifikowane być powinny jako pozostałe należności i rozrachunki ewidencjonowane być powinny na koncie 249 (ewentualnie prezentację na koncie 201 można uznać za prawidłową). Do pozostałych przychodów operacyjnych (art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o rachunkowości) zalicza się przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki.</i>				

L p.	Treść zdarzenia – ocena dekretacji	Kwota	WINIEN	MA
2.	Spółka od banku uzyskała nagrodę za korzystanie z jego usług – premię finansową w postaci środków pieniężnych w wysokości 100 zł dopisanych do stanu rachunku bankowego.	Dekretacja Spółki		
		100	131	750
	Ocena dekretacji: <i>odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie</i> Prawidłowa / <u>Błędna</u>	Dekretacja prawidłowa		
		100	131	760
	<p>Uzasadnienie oceny:</p> <p><i>Do ewidencji przychodu z tytułu premii powinno być wykorzystane konto 760 a nie 750, bo nie jest to przychód finansowy. Do pozostałych przychodów operacyjnych (art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o rachunkowości) zalicza się przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki. Przychody finansowe nie zostały bezpośrednio zdefiniowane w ustawie, ale z art. 42 ust. 3 ustawy o rachunkowości można wnioskować, że przychodami finansowymi są kwoty uzyskane z posiadania, pożyczania lub sprzedaży aktywów finansowych. Otrzymana premia nie spełnia żadnego z tych warunków. Dlatego środki pieniężne otrzymane od banku za aktywność finansową i dopisane do stanu rachunku bankowego należałoby zaliczyć do pozostałych przychodów operacyjnych.</i></p>			
3.	Wystawiono refakturę mediów dot. obiektu magazynowego na spółkę X. Kwota netto 200 zł; VAT 46 zł; Kwota brutto 246 zł	Dekretacja Spółki		
		200	201	730
		46	201	222
	Ocena dekretacji: <i>odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie</i> Prawidłowa / <u>Błędna</u>	Dekretacja prawidłowa		
		200	249	760
		46	249	222
	<p>Uzasadnienie oceny</p> <p><i>Do ewidencji przychodu z tytułu faktury mediów dotyczących podnajmowanej powierzchni magazynowej powinno być wykorzystane konto 760. Dodatkowo tego typu należności kwalifikowane być powinny jako pozostałe należności i rozrachunki ewidencjonowane być powinny na koncie 249 (ewentualnie prezentację na koncie 201 można uznać za prawidłową).</i></p> <p><i>Do pozostałych przychodów operacyjnych (art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o rachunkowości) zalicza się przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki. Refakturowanie kosztów jest de facto pośrednictwem w obciążeniu kosztami ostatecznego odbiorcy.</i></p> <p><i>Uwaga księgując fakturę za zakup refakturowanej usługi można pominąć konto rozliczenie zakupu – nie podawano tego konta w treści zadania.</i></p>			
4.	Na skutek niedotrzymywania umownych terminów przekazania etapów budynku magazynu Spółka wystawiła w listopadzie 202X roku wykonawcy notę obciążeniową z tytułu kar umownych w kwocie 20.000 zł. Wykonawca wpłacił kary umowne na rachunek bankowy Spółki 10 grudnia 202X roku.	Dekretacja Spółki		
		20.000	131	080
	Inwestycja została przyjęta do ewidencji środków trwałych 30 grudnia 202X roku. Kara wpłynęła przed zakończeniem inwestycji, zatem Spółka skorygowała nakłady poniesione do dnia zakończenia inwestycji tj. wartość początkową środka trwałego.			
	Ocena dekretacji: <i>odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie</i> Prawidłowa / <u>Błędna</u>	Dekretacja prawidłowa		
		20.000	131	760
	<p>Uzasadnienie oceny:</p> <p><i>Korygowanie wartości początkowej środka trwałego w budowie o kary umowne nie jest prawidłowe. Do ewidencji przychodu z tytułu kar umownych powinno być wykorzystane konto 760.</i></p> <p><i>Kary otrzymane za niedotrzymanie przez wykonawcę umownych terminów budowy środka trwałego jednostka zlecająca wykonanie inwestycji zalicza do pozostałych przychodów operacyjnych. Wynika to z przepisu art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o rachunkowości stwierdzającego, że przez pozostałe koszty i przychody operacyjne rozumie się koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, w tym m.in. koszty i przychody związane z odszkodowaniami i karami.</i></p>			

Zadanie 5

Założenia:

Główny księgowy spółki zajmującej się mechaniką pojazdową oraz sprzedażą części zamiennych i akcesoriów samochodowych przed zamknięciem ksiąg za rok obrotowy 202X przeprowadza w lutym 202X+1 roku wybiórczo weryfikację księgowania dokonanych w systemie finansowo księgowym przez osoby z podległego mu pionu finansowo-księgowego. Do weryfikacji wybrał 4 zagadnienia. Zagadnienia zostały wyspecyfikowane w tabeli zamieszczonej w **Rozwiązaniu** zadania.

Polityka rachunkowości Spółki oparta jest na ustawie o rachunkowości i krajowych standardach rachunkowości.

Dyspozycje:

Na podstawie danych zawartych w Założeniach i w tabeli zamieszczonej w **Rozwiązaniu** oceń, które zdarzenia gospodarcze zostały poprawnie zaklasyfikowane i ujęte w księgach Spółki, a które wymagają korekty. Oceny należy dokonać przez obwiedzenie słów **TAK** lub **NIE** jako akceptacji klasyfikacji zdarzeń i sposobu ich ujęcia w księgach rachunkowych. Odpowiedź należy uzasadnić (tak pozytywną jak i negatywną) W przypadku zaznaczenia **NIE** zaproponować ujęcie prawidłowe (dekrety nie są wymagane) .

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść zdarzenia Akceptacja klasyfikacji i ujęcia w księgach TAK / NIE Uzasadnienie oceny i ewentualne ujęcie prawidłowe
1	<p>Spółka zatrudnia aktuariusza do wyceny poziomu rezerw na nagrody jubileuszowe dla zatrudnionych w Spółce pracowników. Na koniec roku 202X w wyniku zmiany przyjętych założeń (zwiększenie poziomu wskaźnika wzrostu wynagrodzeń) poziom rezerwy wzrósł ze 185 tys. zł do 200 tys. zł. Zmiana stanu została zaprezentowana w kosztach operacyjnych jako świadczeniach na rzecz pracowników.</p> <p>Przyjęte rozwiązanie jest akceptowalne TAK / <u>NIE</u> odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie</p> <p>Uzasadnienie TAK</p> <p>Uzasadnienie NIE i ewentualna rekomendacja ujęcia prawidłowego <i>Polityka rachunkowości Spółki oparta jest na ustawie o rachunkowości i krajowych standardach rachunkowości w związku z tym zgodnie z KSR 6 kwotę tę ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych.</i></p>
2	<p>Na zlecenie Spółki została przeprowadzona rozbiórka budynku garażowego. Budynek garażowy nie był całkowicie umorzony. W miejsce wyburzonego garażu Spółka planuje wybudować stację diagnostyczną pojazdów. Prace budowlane zostały rozpoczęte w listopadzie 202X roku. Wartość początkową nowego środka trwałego powiększono o wartość netto wyburzonego budynku garażowego.</p> <p>Przyjęte rozwiązanie jest akceptowalne TAK / <u>NIE</u> odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie</p> <p>Uzasadnienie TAK</p> <p>Uzasadnienie NIE i ewentualna rekomendacja ujęcia prawidłowego <i>Wartość netto wyburzanego budynku garażowego tj. niezamortyzowana wartość środka trwałego podlegającego rozbiórce/likwidacji powinna być bezpośrednim kosztem okresu, w którym miała miejsce likwidacja - art. 32 ust 4 ustawy o rachunkowości</i></p>

3	<p>W październiku 202X roku w Spółce była kontrola wydatkowania środków z programu unijnego na realizację projektu związanego z podniesieniem kompetencji pracowników na rynku pracy – szkolenia językowe dla zatrudnionych pracowników. Spółka dotację otrzymaną w styczniu 202X r. potraktowała jako pośrednio związaną z działalnością podstawową. Kontrola zakwestionowała niektóre z poniesionych wydatków i w grudniu 202X wydana została decyzja o konieczności zwrotu 5 tys. zł z przyznaných środków. Spółka nie odwołała się od decyzji, a zwrot dotacji dokonany przelewem bankowym potraktowała jako pozostałe koszty operacyjne, które w rachunku zysków i strat finalnie skorygowały pozostałe przychody operacyjne.</p> <p>Przyjęte rozwiązanie jest akceptowalne <u>TAK</u> / NIE odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie</p> <p>Uzasadnienie TAK Otrzymane dofinansowanie, które wiąże się tylko pośrednio z działalnością operacyjną jednostki powoduje, że środki, które wpłyną na rachunek bankowy zwiększają jednorazowo albo stopniowo za pośrednictwem rozliczeń międzyokresowych na dobro pozostałych przychodów operacyjnych. Zwrot środków pieniężnych - uwzględniając powyższe wyjaśnienia - pomniejsza finalnie pozostałe przychody operacyjne, tak jak jest to wskazane w zadaniu.</p> <p>Uzasadnienie NIE i ewentualna rekomendacja ujęcia prawidłowego</p>
4	<p>Kierownik jednostki w styczniu 202X r. podjął decyzję, że Spółka przystąpi do przetargu na obsługę serwisową samochodów służbowych w jednostce budżetowej. Spółka wpłaciła wymagane wadium w wysokości 10.000 zł i przystąpiła do przetargu. W postępowaniu przetargowym okazało się jednak, że Spółka nie dopełniła obowiązku dostarczenia wszystkich dokumentów wymaganych przez zamawiającego. Oferta została odrzucona, a wadium przepadło. W związku z tym kwota wpłaconego wadium została przez Spółkę odniesiona w ciężar kosztów ogólnego zarządu.</p> <p>Przyjęte rozwiązanie jest akceptowalne TAK / <u>NIE</u> odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie</p> <p>Uzasadnienie TAK</p> <p>Uzasadnienie NIE i ewentualna rekomendacja ujęcia prawidłowego <i>Wpłacone wadium pomniejsza stan rachunku bankowego i jednocześnie staje się należnością. Z chwilą pozytywnego zakończenia procedury przetargowej jest zwracane, a w przypadku przepadku wadium powiększa ono pozostałe koszty operacyjne.</i></p>

Zadanie 6

Założenia:

1. Spółka NAZO S.A. (dalej NAZO) sporządza sprawozdanie finansowe wg załącznika nr 1 ustawy o rachunkowości a jej rok obrotowy spółki jest równy z rokiem kalendarzowym.
2. Spółka NAZO nabyła w czerwcu 2022 r. z zamiarem sprzedaży w 2023 r. 1 000 szt akcji spółki TOTA płacąc po 54 zł za akcję.
3. W momencie nabycia akcje spółki TOTA były notowane na rynku alternatywnym NewConnect. We wrześniu 2022 r. przeniosła się na rynek główny GPW w Warszawie S.A.
4. Udział spółki NAZO w kapitale spółki TOTA wynosi 1,5%. Na dzień 31.12.2022 r. rynkowa cena akcji TOTA wynosiła 44 zł/szt,
5. W 2022 r. spółka NAZO zakupiła ponadto:
 - a. roczne obligacje skarbowe z terminem wykupu w sierpniu 2023 r.
 - b. akcje spółki ATOM S.A. notowanej na rynku głównym GPW w Warszawie S.A., które zamierza sprzedać w listopadzie 2023 r.
6. Do wyceny na dzień bilansowy spółka NAZO zgodnie z polityką rachunkowości, w przypadku akcji Spółki ATOM stosuje metodę skorygowanej ceny nabycia.

Zgodnie z planem kont spółka stosuje m.in. konta:

- 141 – Krótkoterminowe aktywa finansowe – udziały i akcje
- 145 – Odpisy aktualizujące krótkoterminowe aktywa finansowe
- 750 – Przychody finansowe
- 751 – Koszty finansowe
- 760 – Pozostałe przychody operacyjne
- 761 – Pozostałe koszty operacyjne
- 813 – Kapitał z aktualizacji wyceny

Dyspozycje:

Na podstawie informacji zawartych w założeniach, proszę w części przeznaczony na **Rozwiązanie**:

- 1) w tabeli 1 przedstawić skutki wyceny bilansowej akcji spółki TOTA S.A. na dzień 31.12.2022 r.; podając treść operacji gospodarczych ich wartość i dekretację na kontach;
- 2) w tabeli nr 2 podać pozycję bilansu (wg załącznika nr 1 do UoR), w której na dzień 31.12.2022 r. powinny być wykazane posiadane obligacje skarbowe;
- 3) w tabeli nr 3 podać pozycję bilansu (wg załącznika nr 1 do UoR) w której na dzień 31.12.2022 r. powinny być wykazane akcje spółki TOTA S.A.;
- 4) w tabeli nr 4 wskazać (**przez obwiedzenie właściwej odpowiedzi**), czy stosowana przez Spółkę metoda wyceny na dzień bilansowy posiadanych akcji spółki ATOM S.A. jest prawidłowa i – jeżeli nie – podać właściwą metodę wyceny. W każdym przypadku odpowiedź proszę uzasadnić.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1).

Tabela 1

Lp.	Treść operacji Skutki wyceny bilansowej	Kwota zł	Konto	
			Dt	Ct
1.	Akcje spółki TOTA S.A. Utworzenie odpisu aktualizującego dla krótkoterminowych aktywów finansowych	1.000 szt. x (54 zł – 44 zł) = 10.000	751	145

Ad 2).

Tabela 2

Pozycja bilansu - podać nr i nazwę
Na dzień 31.12.2022 r. obligacje skarbowe powinny zostać wykazane w bilansie NAZO S.A. w pozycji: B.III.1.b. Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach – Inne papiery wartościowe.

Ad 3).

Tabela 3

Pozycja bilansu - podać nr i nazwę
Na dzień 31.12.2022 r. akcje spółki TOTA S.A. powinny zostać wykazane w bilansie NAZO S.A. w pozycji: B.III.1.b. Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach – Udziały lub akcje.

Ad 4).

Tabela 4

Wyszczególnienie
<p>Metoda wyceny na dzień bilansowy akcji spółki ATOM S.A. stosowana przez Spółkę jest:</p> <p style="text-align: center;">prawidłowa/<u>nieprawidłowa</u> _____ <i>odpowieź zaznacz przez obwiedzenie</i></p> <p>Prawidłowy sposób wyceny (jeżeli Spółka stosuje nieprawidłowy sposób wyceny) to: Metoda wyceny według ceny (wartości) rynkowej albo według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa.</p>
<p>Uzasadnienie: Dla inwestycji krótkoterminowych, dla których istnieje aktywny rynek, ustawa o rachunkowości dopuszcza metodę wyceny według ceny (wartości) rynkowej albo według ceny nabycia lub ceny (wartości) rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa.</p>

BLOK TEMATYCZNY II**Pytania testowe**

1. Należność z tytułu kredytu, która pozostaje zaklasyfikowana do należności „straconych” przez 18 miesięcy, bank może przenieść do ewidencji pozabilansowej:
 - a) tylko wówczas, gdy zostanie ona umorzona lub ulegnie przedawnieniu.
 - b) **zanim zostanie ona umorzona lub ulegnie przedawnieniu, pod warunkiem, że została na nią utworzona rezerwa celowa równa kwocie należności pozostającej do spłaty.**
 - c) zanim zostanie ona umorzona lub ulegnie przedawnieniu, bez względu na wysokość utworzonej na nią rezerwy celowej.

2. Wzrost wartości rezerwy na ryzyko ogólne w banku spółdzielczym:
 - a) spowoduje zwiększenie rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi.
 - b) **spowoduje zmniejszenie rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi.**
 - c) pozostanie bez wpływu na poziom rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi.

3. Pożyczki i kredyty detaliczne bank klasyfikuje do danej kategorii ekspozycji kredytowych na podstawie:
 - a) **kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek.**
 - b) wyłącznie kryterium terminowości spłaty odsetek.
 - c) wyłącznie kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

4. Bank sporządzający roczne sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych:
 - a) ma również obowiązek stosować MSSF.
 - b) może wybrać regulacje MSSF lub przepisy ustawy o rachunkowości.
 - c) **stosuje przepisy ustawy o rachunkowości oraz wydanych do niej odpowiednich aktów wykonawczych.**

5. W zespole 5, zgodnie z wzorcowym planem kont dla banków, bank ewidencjonuje:
 - a) **operacje różne.**
 - b) operacje z podmiotami niefinansowymi.
 - c) fundusze własne.

6. Należności z tytułu kredytów i pożyczek od osób fizycznych, w tym także należności, których warunki spłaty zostały zmienione w wyniku zawarcia nowych umów, mogą być przez SKOK przekwalifikowane do kolejnej kategorii o niższym stopniu ryzyka:
 - a) na dzień kończący kwartał.
 - b) **nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy terminowej obsługi zadłużenia.**
 - c) po odzyskaniu przez dłużnika zdolności kredytowej.

7. Konto syntetyczne to przewidziane planem kont urządzenie:
 - a) **księgi głównej zawierające zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym.**
 - b) księgi głównej zawierające zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej.
 - c) przeznaczone w szczególności do ewidencjonowania według wartości nominalnej udzielonych lub otrzymanych przez bank zobowiązań o charakterze finansowym lub gwarancyjnym.

8. Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, bank sporządza zestawienie obrotów i sald wszystkich kont:
 - a) analitycznych.
 - b) syntetycznych.
 - c) **analitycznych i kont syntetycznych.**

9. Sposób rozliczenia stwierdzonych różnic inwentaryzacyjnych aktywów i pasywów banku powinien być przedstawiony w:
- formie uchwały zarządu.
 - zarządzeniu osoby odpowiedzialnej za rozliczenie inwentaryzacji.
 - protokole.**
10. Prawo bankowe zobowiązuje, by w ramach wewnętrznego podziału kompetencji w zarządzie banku przyporządkować kompetencje w zakresie nadzoru nad:
- obszarem rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w tym kontroli finansowej.**
 - obszarem rachunkowości, sprawozdawczości finansowej oraz dla celów statystycznych.
 - obszarem rachunkowości i kontroli finansowej, w tym kontroli wewnętrznej.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

W banku ATATA w styczniu 2023 r. wystąpiły zdarzenia gospodarcze opisane w tabeli zamieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie**.

Dyspozycje:

Proszę uzupełnić tabelę podaną w części przeznaczony na **Rozwiązanie** podając w niej dekretacje (zgodnie ze wzorcowym planem kont dla banków) operacji gospodarczych wynikających ze zdarzeń, które wystąpiły w styczniu 2023 r. w banku ATATA.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Założenia Treść operacji	Dekretacja		
		Kwota	Winien	Ma
1.	Bank przekazał część gotówki z kasy na swój rachunek bieżący w NBP.	580.000	1100	100
2.	Na rachunek oszczędnościowy osoby fizycznej wpłynęło wynagrodzenie za pracę (przelew z innego banku.)	5.400	5010 lub 501	274
3.	Bank na podstawie dyspozycji przedsiębiorstwa leasingowego TULIPAN przełał środki z jego rachunku terminowego na specjalny rachunek otwarty w celu zgromadzenia na nim środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie kredytu.	300.000	171	175
4.	Bank zaciągnął w NBP kredyt refinansowy na uzupełnienie zasobów pieniężnych.	80.000.000	1100	1135
5.	Bank pobrał z rachunku bieżącego spółki PIWONIA opłatę za wystawienie zaświadczenia o niezaleganiu ze spłatą kredytu.	120	270	817
6.	Pracownik pobrał z kasy banku zaliczkę na pokrycie kosztów podróży służbowej.	1.400	550	100
7.	Bank ujął stratę z wyceny bilansowej kontraktu forward na zakup waluty obcej (zawartego w celach spekulacyjnych).	100.000	742	527
8.	Bank naliczył odsetki:			
	a) od zaciągniętego kredytu refinansowego na uzupełnienie zasobów pieniężnych;	20.000	700	1191 lub 119
	b) od lokaty terminowej przedsiębiorstwa leasingowego TULIPAN;	1.050	700	1791 lub 179
	c) z tytułu transakcji sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym zobowiązaniem do odkupu.	1.300	730	4091 lub 409

Zadanie 2*Założenia:*

W czerwcu 2023 roku w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej miały miejsce zdarzenia, które przedstawiono w tabeli umieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie**. W SKOK prowadzi się m.in. konta podane niżej.

nr konta	nazwa
011	Środki trwałe
021	Wartości niematerialne i prawne
070	Umorzenie środków trwałych
075	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych
100	Kasa krajowych środków pieniężnych
130	Rachunek bieżący – podstawowy
131	Inne rachunki bankowe
132	Rachunki bankowe lokat terminowych
149	Rozrachunki SKOK z tytułu przelewów zewnętrznych
200	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami
210	Rozrachunki członkowskie - różne
235	Rozrachunki z KSKOK z tytułu kredytów, pożyczek i lokat
237	Rozrachunki z KSKOK z tytułu odsetek od kredytów, pożyczek i lokat
240	Kredyty i pożyczki udzielone
241	Odsetki od kredytów i pożyczek udzielonych
242	Lokaty terminowe i depozyty, w tym:
242-01	Rachunki bieżące
242-02	Lokaty terminowe
242-03	Rachunki bieżące i oszczędnościowo-rozliczeniowe
244	Odsetki od lokat terminowych i depozytów, w tym:
244-01	Odsetki od rachunków bieżących
244-02	Odsetki od lokat terminowych
244-03	Odsetki od rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych
246	Należności dochodzone na drodze sądowej
248	Rozrachunki członkowskie
250	Rozrachunki z tytułu sprzedaży wierzytelności
254	Wkłady członkowskie
270	Odpisy aktualizujące należności z tytułu kredytów i pożyczek
408	Amortyzacja
650	Rozliczenia międzyokresowe przychodów - Prowizje od kredytów i pożyczek do rozliczenia w czasie
700	Przychody od kredytów i pożyczek, w tym:
700-10	Odsetki od kredytów i pożyczek
700-20	Opłaty i prowizje
702	Koszty operacyjne (działalności podstawowej), w tym:
702-01	Koszty odsetek od lokat terminowych
702-02	Koszty odsetek od rachunków bieżących i oszczędnościowo-rozliczeniowych
702-03	Koszty odsetek od rachunków a 'vista
760	Przychody z tytułu rozwiązanych odpisów aktualizujących na kredyty i pożyczki
761	Koszty z tytułu odpisów aktualizujących należności z tytułu kredytów i pożyczek

Dyspozycje:

Proszę uzupełnić załączoną w części przeznaczony na **Rozwiązanie** tabelę, podając w niej dekrety operacji gospodarczych wykorzystując właściwe konta jakie są prowadzone w tej SKOK.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Założenia Treść operacji	Dekretacja		
		Kwota	WINIEN	MA
1.	Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą zlecił SKOK realizację zlecenia płatniczego do innego banku z rachunku bieżącego.	11.500	242 lub 242-01	149
2.	SKOK utworzyła odpis aktualizujący na kredyt zaklasyfikowany do należności o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, udzielony przedsiębiorcy w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.	23.000	761	270
3.	SKOK wypowiedziała umowę kredytową z tytułu kredytu zaklasyfikowanego do należności nieściągalnych i wystąpiła z egzekucją należności na drogę sądową: - kapitał kredytu - odsetki	115.000 12.300	246 246	240 241
4.	Na rachunek bieżący SKOK wpłynęła kwota pożyczki otrzymanej z Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (KSKOK).	100.000	130	235
5.	SKOK na koniec miesiąca przekazała z rachunku bieżącego odsetki od pożyczki otrzymanej z KSKOK.	750	237	130
6.	Członek SKOK wpłacił do kasy wkład członkowski.	500	100	254
7.	Na koniec miesiąca SKOK naliczyła koszty amortyzacji od: - środków trwałych - wartości niematerialnych i prawnych	32.300 5.400	408 408	070 075
8.	SKOK dokonała spisania w ciężar odpisu aktualizującego należności nieściągalnej z tytułu odsetek od pożyczki udzielonej osobie fizycznej.	250	270	241

BLOK TEMATYCZNY III**Pytania testowe**

1. Zakład ubezpieczeń działu II koszty likwidacji szkód:
 - a) **w technicznym rachunku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych, wykazuje łącznie z odszkodowaniami wypłaconymi.**
 - b) w technicznym rachunku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych, wykazuje jako pozostałe koszty techniczne na udziale własnym.
 - c) traktuje jako koszty związane z oceną ryzyka ubezpieczeniowego.
2. Zakład ubezpieczeń działu I stosujący ustawę o rachunkowości, aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych:
 - a) kwalifikuje do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży nieuwzględnianych przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.
 - b) traktuje jako aktywa będące na jego ryzyku.
 - c) **wydziela w prowadzonej przez siebie ewidencji księgowej.**
3. Zakład reasekuracji działu II stosujący ustawę o rachunkowości, ujemne różnice z tytułu aktualizacji wyceny lokat zaliczonych do kategorii udziały w jednostkach podporządkowanych, zakładając, że wcześniej ujął z tego tytułu dodatnie różnice w wyższej kwocie, ujmuje:
 - a) jako niezrealizowane straty na lokatach.
 - b) **w kapitale własnym w pozycji "kapitał z aktualizacji wyceny".**
 - c) jako ujemny wynik z rewaloryzacji lokat.
4. Księgi rachunkowe otwartego funduszu emerytalnego obejmują m.in.:
 - a) rejestr zawartych umów reasekuracji biernej.
 - b) **zestawienia analityczne rozliczeń międzyokresowych.**
 - c) rejestr zgłoszonych szkód.
5. Zakład reasekuracji stosujący ustawę o rachunkowości:
 - a) ma obowiązek prowadzić rejestr zawartych umów ubezpieczenia.
 - b) lokaty, których ryzyko ponosi ubezpieczający, wycenia według wartości godziwej.
 - c) **do lokat krótkoterminowych zalicza lokaty, które ze względu na stopień płynności są możliwe do realizacji w okresie krótszym niż rok, oraz które zamierza w tym okresie zrealizować.**
6. W publicznej uczelni wyższej książki, tworzące zbiory biblioteczne, traktuje się jako:
 - a) materiały.
 - b) **środki trwałe.**
 - c) wyroby gotowe.
7. Równowartość przekazanych parkowi narodowemu, w dniu rozpoczęcia działalności, nieodpłatnie na własność rzeczowych składników majątku tworzy:
 - a) **fundusz statutowy.**
 - b) fundusz zapasowy.
 - c) rozliczenia międzyokresowe przychodów.
8. W instytucji kultury strata netto w pierwszej kolejności powinna być pokryta funduszem rezerwowym. Jeśli kwota tego funduszu jest zbyt mała, to nadwyżka niepokrytej straty powinna zostać przeksięgowana na:
 - a) kapitał z aktualizacji wyceny.
 - b) pozostałe koszty operacyjne.
 - c) **fundusz instytucji kultury.**

9. Samorządowy (gminny) zakład budżetowy został postawiony w stan likwidacji z dniem 1.04.2023 r. Zakład ten:
- a) nie ma obowiązku zamykania ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień postawienia w stan likwidacji, bowiem wycena aktywów i pasywów zakładu dokonywana jest zgodnie z zasadą kontynuacji.
 - b) ma obowiązek zamknięcia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień 1.04.2023 r.
 - c) **ma obowiązek zamknięcia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień 31.03.2023 r.**
10. Wartość zatwierdzonych niewygasających wydatków ujmuje się:
- a) na koncie 902 – „Wydatki budżetu”.
 - b) **na koncie 904 – „Niewygasające wydatki”.**
 - c) wyłącznie w ewidencji pozabilansowej na koncie 992 – „Planowane wydatki budżetu”.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Zakład Ubezpieczeń SA (dalej Zakład) prowadzi działalność w zakresie ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych (dział II) i sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości. Zakład należy do grupy kapitałowej, w której akcje spółki dominującej będącej bankiem, są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym. W tabeli umieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie** zawarto wyciąg z zapisów Zasad (polityki) rachunkowości Zakładu odnoszących się do zasad ewidencji zdarzeń gospodarczych oraz wyceny składników aktywów i pasywów przyjętych w Zakładzie.

Dyspozycje:

Na podstawie danych zawartych w *Założeniach* i w tabeli zamieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie**, oceń prawidłowość rozwiązań przyjętych przez Zakład zakreślając przez obwiedzenie odpowiednio TAK/NIE w zdaniu. Zapis wymaga zmiany. W przypadku zakreślenia **TAK** podaj propozycję niezbędnych zmian dokumentu *Zasady (polityka) rachunkowości*.

Rozwiązanie wzorcowe:

Analizowane zapisy <i>Zasad (polityki) rachunkowości</i> Ocena czy zapis wymaga zmiany (TAK/NIE) Propozycja zmiany zapisów <i>Zasad (polityki) rachunkowości</i>
<p>Zasady ewidencji: Naliczenie odsetek za nieterminową zapłatę składki ubezpieczeniowej: Ma <i>Pozostałe przychody operacyjne</i> Wn <i>Rozrachunki z ubezpieczonymi</i></p> <p>Zapis wymaga zmiany (prawidłową odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie) <u>TAK</u>/NIE</p> <p>Propozycja zmiany: Ma <i><u>Pozostałe przychody techniczne</u></i> Wn <i>Rozrachunki z ubezpieczonymi</i></p>
<p>Zasady ewidencji: Należna prowizja z tytułu wykonywania przez zakład bezpośrednia likwidacji szkód: Ma <i>Pozostałe przychody techniczne</i> Wn <i>Pozostałe rozrachunki</i></p> <p>Zapis wymaga zmiany (prawidłową odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie) <u>TAK</u>/NIE</p> <p>Propozycja zmiany: Ma <i><u>Pozostałe przychody operacyjne</u></i> Wn <i>Pozostałe rozrachunki</i></p>
<p>Zasady ewidencji: Koszty oceny ryzyka dokonywane przed zawarciem umowy ubezpieczenia: Wn <i>Koszty działalności prewencyjnej</i> Ma <i>Pozostałe rozrachunki</i></p> <p>Zapis wymaga zmiany (prawidłową odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie) <u>TAK</u>/NIE</p> <p>Propozycja zmiany: Wn <i><u>Koszty akwizycji</u></i> Ma <i>Pozostałe rozrachunki</i></p>

<p>Zasady ewidencji: Prowizja reasekuracyjna z tytułu reasekuracji-biernej: Wn <i>Rozrachunki z reasekuratorami</i> Ma <i>Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach (w zespole „Koszty działalności”)</i></p> <p>Zapis wymaga zmiany (prawidłową odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie) <u>TAK/NIE</u></p> <p>Propozycja zmiany: Brak</p>
<p>Zasady ewidencji: Koszty amortyzacji nieruchomości wykorzystywanej na własne potrzeby: Wn <i>Pozostałe koszty działalności lokacyjnej</i> Ma <i>Umorzenie nieruchomości</i></p> <p>Zapis wymaga zmiany (prawidłową odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie) <u>TAK/NIE</u></p> <p>Propozycja zmiany: <u>Wn Koszty administracyjne</u> <u>Ma Umorzenie nieruchomości</u></p>
<p>Zasady wyceny: Depozyty bankowe zakład zalicza do kategorii pożyczki udzielone i należności własne i wycenia wg skorygowanej ceny nabycia</p> <p>Zapis wymaga zmiany (prawidłową odpowiedź zaznacz przez obwiedzenie) <u>TAK/NIE</u></p> <p>Propozycja zmiany: brak</p>

Zadanie 2*Założenia:*

W uczelni publicznej wystąpiły m.in. zdarzenia i operacje gospodarcze przedstawione w tabeli umieszczonej w części przeznaczony na **Rozwiązanie**.

Dyspozycje:

1. Proszę uzupełnić tabelę podaną w części przeznaczony na **Rozwiązanie** przez wskazanie sposobu ujęcia w księgach rachunkowych uczelni (dekretacja) podanych w tabeli zdarzeń i operacji.
2. Do rozwiązania proszę wykorzystać potrzebne konta z podanego wykazu kont.
3. Zakłada się, że koszty działalności podstawowej są ujmowane tylko na kontach kosztów rodzajowych oraz że koszty te są wykazywane w wysokości poniesionej w danym okresie, bez względu na to, którego okresu dotyczą.

Wykaz kont:

011 Środki trwałe
071 Umorzenie środków trwałych
020 Wartości niematerialne i prawne
072 Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych
130 Rachunek bankowy bieżący
202 Rozrachunki z dostawcami
241 Rozrachunki ze studentami
400 Amortyzacja
401 Zużycie materiałów i energii
402 Usługi obce
403 Podatki i opłaty
700 Przychody z działalności dydaktycznej
760 Pozostałe przychody operacyjne
761 Pozostałe koszty operacyjne
800 Fundusz zasadniczy
810 Fundusz stypendialny i pomocy materialnej
845 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozwiązanie wzorcowe:

L.p.	Treść zdarzeń i operacji gospodarczych	Kwota w zł	Wn	Ma
1	Naliczono umorzenie: a) budynków, b) urządzeń technicznych, c) nieodpłatnie otrzymanego prawa wieczystego użytkowania gruntów.	5 000 10 000 7 000	800 400 400	071 071 071
2	Zaksięgowano zapis równoległy do amortyzacji prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymanego nieodpłatnie.	7 000	845	760
3	Dokonano księgowania operacji gospodarczych dotyczących funduszu stypendialnego: a) wpływ środków z dotacji na fundusz stypendialny, b) naliczenie stypendiów należnych studentom.	20 000 9 000	130 810	810 241
4	Fa za nabytą licencję, uprawniającą do korzystania w bibliotece przez okres jednego roku z bazy danych służącej wyłącznie działalności dydaktycznej i naukowej: a) cena zakupu netto, b) VAT.	20 000 4 600	402 402	202 202
5	Zaksięgowano operacje związane z naliczeniem i opłatą czesnego za semestr zimowy: a) naliczenie czesnego za 6 miesięcy (semestr), b) wpływ środków z tytułu zapłaty czesnego, c) zaliczenie do przychodów okresu bieżącego 1/6 czesnego.	36 000 32 000 6 000	241 130 845	845 241 700

KONIEC ZESTAWU -